

Rozdział 1. Przedmiot prawa autorskiego

Art. 1. Przedmiot prawa autorskiego

1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).
2. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:
 - 1) wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe);
 - 2) plastyczne;
 - 3) fotograficzne;
 - 4) lutnicze;
 - 5) wzornictwa przemysłowego;
 - 6) architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne;
 - 7) muzyczne i słowno-muzyczne;
 - 8) sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne;
 - 9) audiowizualne (w tym filmowe).

2¹. Ochroną objęty może być wyłącznie sposób wyrażenia; nie są objęte ochroną odkrycia, idee, procedury, metody i zasady działania oraz koncepcje matematyczne.
3. Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną.
4. Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Art. 2. Opracowanie cudzego utworu

1. Opracowanie cudzego utworu, w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja, jest przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego.
2. Rozporządzanie i korzystanie z opracowania zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły. W przypadku baz danych spełniających cechy utworu zezwolenie twórcy jest konieczne także na sporządzenie opracowania.
3. Twórca utworu pierwotnego może cofnąć zezwolenie, jeżeli w ciągu pięciu lat od jego udzielenia opracowanie nie zostało rozpowszechnione. Wypłacone twórcy wynagrodzenie nie podlega zwrotowi.
4. Za opracowanie nie uważa się utworu, który powstał w wyniku inspiracji cudzym utworem.
5. Na egzemplarzach opracowania należy wymienić twórcę i tytuł utworu pierwotnego.

Art. 3. Zbiory, antologie, wybory i bazy danych spełniające cechy utworu

Zbiory, antologie, wybory, bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego, nawet jeżeli zawierają niechronione materiały, o ile przyjęty w nich dobór, układ lub zestawienie ma twórczy charakter, bez uszczerbku dla praw do wykorzystanych utworów.

Art. 4. Wyłączenie ochrony prawa autorskiego

Nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego:

- 1) akty normatywne lub ich urzędowe projekty;
- 2) urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole;
- 3) opublikowane opisy patentowe lub ochronne;
- 4) proste informacje prasowe.

Art. 5. Stosowanie przepisów ustawy

Przepisy ustawy stosuje się do utworów:

- 1) których twórca lub współtwórca jest obywatelem polskim lub
- 1¹⁾ których twórca jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub
- 2) które zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo równocześnie na tym terytorium i za granicą, lub
- 3) które zostały opublikowane po raz pierwszy w języku polskim, lub
- 4) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Art. 6. Katalog pojęć ustawowych

1.

W rozumieniu ustawy:

- 1) utworem opublikowanym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie;
- 2) opublikowaniem równoczesnym utworu jest opublikowanie utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą w okresie trzydziestu dni od jego pierwszej publikacji;
- 3) utworem rozpowszechnionym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został w jakikolwiek sposób udostępniony publicznie;
- 4) nadawaniem utworu jest jego rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób bezprzewodowy (naziemny lub satelitarny) lub w sposób przewodowy;
- 5) reemitowaniem utworu jest jego rozpowszechnianie przez inny podmiot niż pierwotnie nadający, drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru;
- 6) wprowadzeniem utworu do obrotu jest publiczne udostępnienie jego oryginału albo egzemplarzy drogą przeniesienia ich własności dokonanego przez uprawnionego lub za jego zgodą;
- 7) najmem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania w celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej;
- 8) użyczeniem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania, niemające na celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej;

- 9) odtworzeniem utworu jest jego publiczne udostępnienie przy pomocy nośników dźwięku, obrazu lub dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany, albo urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego, w którym utwór jest nadawany, albo urządzeń umożliwiających korzystanie z utworu publicznie udostępnionego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym;
- 10) technicznymi zabezpieczeniami są wszelkie technologie, urządzenia lub ich elementy, których przeznaczeniem jest zapobieganie działaniom lub ograniczenie działań umożliwiających korzystanie z utworów lub artystycznych wykonan z naruszeniem prawa;
- 11) skutecznymi technicznymi zabezpieczeniami są techniczne zabezpieczenia umożliwiające podmiotom uprawnionym kontrolę nad korzystaniem z chronionego utworu lub artystycznego wykonania poprzez zastosowanie kodu dostępu lub mechanizmu zabezpieczenia, w szczególności szyfrowania, zakłócania lub każdej innej transformacji utworu lub artystycznego wykonania lub mechanizmu kontroli zwielokrotniania, które spełniają cel ochronny;
- 12) informacjami na temat zarządzania prawami są informacje identyfikujące utwór, twórcę, podmiot praw autorskich lub informacje o warunkach eksploatacji utworu, o ile zostały one dołączone do egzemplarza utworu lub są przekazywane w związku z jego rozpowszechnianiem, w tym kody identyfikacyjne;
- 13) instytucją oświatową są jednostki organizacyjne, o których mowa w **art. 2 zakres systemu oświaty** ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), a także szkoły, zespoły szkół oraz szkoły polskie, o których mowa w **art. 4 wyłączenie ochrony prawa autorskiego** pkt 29d tej ustawy, oraz szkoły podoficerskie i ośrodki szkolenia, o których mowa w **art. 127 rodzaje szkół wojskowych** pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330 i 730);
- 14) organizacją zbiorowego zarządzania jest organizacja zbiorowego zarządzania, w rozumieniu **art. 3 objaśnienie pojęć** pkt 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. poz. 1293), zwanej dalej „ustawą o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi”;
- 15) umową o zbiorowe zarządzanie jest umowa, o której mowa w art. **art. 29 umowa o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub pokrewnymi** ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi;
- 16) umową o reprezentacji jest umowa w rozumieniu art. **art. 3 objaśnienie pojęć** pkt 9 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi;
- 17) właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi jest organizacja, która zbiorowo zarządza prawami uprawnionego na podstawie umowy o zbiorowe zarządzanie lub umowy o reprezentacji, a gdy uprawniony nie zawarł umowy z żadną organizacją – organizacja reprezentatywna dla danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych i kategorii uprawnionych na danym polu eksploatacji w rozumieniu ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi;
- 18) beneficjentem jest, niezależnie od jakichkolwiek innych dysfunkcji, osoba:
- a) niewidoma lub
 - b) z dysfunkcją narządu wzroku niepoddającą się korekcji w takim stopniu, aby sprawność wzroku tej osoby stała się zasadniczo równoważna ze sprawnością wzroku osoby bez takiej dysfunkcji, i która w związku z tym nie jest w stanie czytać utworów wyrażonych słowem pisanym w zasadniczo takim samym stopniu, jak osoba bez takiej dysfunkcji, lub
 - c) z ograniczoną zdolnością postrzegania lub czytania, która w związku z tym nie jest w

stanie czytać utworów wyrażonych słowem pisanym w zasadniczo takim samym stopniu, jak osoba bez takiej dysfunkcji, lub

d) która ze względu na inną dysfunkcję fizyczną nie jest w stanie trzymać książki lub posługiwać się nią lub też skupić wzroku lub poruszać oczami w stopniu umożliwiającym normalne czytanie;

19)

upoważnionym podmiotem jest jednostka sektora finansów publicznych, instytucja oświatowa, uczelnia lub nie działająca w celu osiągnięcia zysku organizacja prowadząca działalność pożytku publicznego, która w ramach swoich statutowych zadań prowadzi działania na rzecz beneficjentów w zakresie edukacji, szkoleń, czytania adaptacyjnego lub dostępu do informacji;

20)

kopią utworu w dostępnym formacie jest kopia:

a) powstała w wyniku działania niezbędnego w celu zapewnienia beneficjentowi równie skutecznego i wygodnego dostępu do utworu jak ten, z którego korzysta osoba bez dysfunkcji, o których mowa w pkt 18,

b) sporządzona z kopii, o której mowa w lit. a.

2.

Ilekoć w ustawie jest mowa o równowartości danej kwoty wyrażonej w euro, należy przez to rozumieć jej równowartość wyrażoną w walucie polskiej, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro, lub jej równowartość wyrażoną w innej walucie, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro oraz średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności.

Art. 6¹. Rozpowszechnianie utworu drogą emisji radiowej lub telewizyjnej

1.

Rozpowszechnianiem utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób satelitarny jest jego rozpowszechnianie poprzez wprowadzenie przez organizację radiową lub telewizyjną i na jej odpowiedzialność, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do drogi przekazu prowadzącej do satelity i z powrotem na Ziemię.

2.

Jeżeli rozpowszechnianie utworu drogą emisji radiowej lub telewizyjnej prowadzonej w sposób satelitarny ma miejsce w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, które nie zapewnia poziomu ochrony określonego w rozdziale II dyrektywy Rady nr 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz. Urz. WE L 248 z 06.10.1993, str. 15; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 134) oraz gdy:

1)

sygnał przekazujący utwór jest przesyłany do satelity za pośrednictwem ziemskiej stacji nadawczej znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się, że utwór został rozpowszechniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez operatora tej stacji;

2)

sygnał przekazujący utwór jest przesyłany do satelity za pośrednictwem ziemskiej stacji nadawczej znajdującej się na terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, a rozpowszechnianie utworu odbywa się na zlecenie organizacji radiowej lub telewizyjnej mającej siedzibę w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz główne przedsiębiorstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się, że utwór został rozpowszechniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez tę organizację.

3.

W przypadku gdy sygnał przekazujący utwór jest kodowany w sposób uniemożliwiający jego powszechny i nieograniczony odbiór, jest to rozpowszechnianie, w rozumieniu ust. 1, pod warunkiem równoczesnego udostępnienia przez organizację radiową lub telewizyjną, lub za jej zgodą, środków do odbioru tego sygnału.

4.

Satelitą jest sztuczny satelita Ziemi działający w pasmach częstotliwości, które na mocy przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, 2245 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 643 i 730) są przeznaczone dla celów emisji sygnałów przeznaczonych do

publicznego odbioru lub dla zamkniętej komunikacji pomiędzy dwoma punktami, przy czym odbiór sygnałów w obu tych przypadkach musi odbywać się w porównywalnych warunkach.

Art. 7. Stosowanie do ochrony prawa autorskiego i praw pochodnych postanowień umów międzynarodowych

Jeżeli umowy międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, przewidują dalej idącą ochronę, niż to wynika z ustawy, do nieopublikowanych utworów obywateli polskich albo do utworów opublikowanych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub równocześnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo opublikowanych po raz pierwszy w języku polskim - stosuje się postanowienia tych umów.

Rozdział 2. Podmiot prawa autorskiego

Art. 8. Podmiot prawa autorskiego

1. Prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej.
2. Domniemywa się, że twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze uwidoczniiono na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakiegokolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu.
3. Dopóki twórca nie ujawnił swojego autorstwa, w wykonywaniu prawa autorskiego zastępuje go producent lub wydawca, a w razie ich braku - właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Art. 9. Autorskie prawa majątkowe przysługujące współtwórcom

1. Współtwórcom przysługuje prawo autorskie wspólnie. Domniemywa się, że wielkości udziałów są równe. Każdy ze współtwórców może żądać określenia wielkości udziałów przez sąd, na podstawie wkładów pracy twórczej.
2. Każdy ze współtwórców może wykonywać prawo autorskie do swojej części utworu mającej samodzielne znaczenie, bez uszczerbku dla praw pozostałych współtwórców.
3. Do wykonywania prawa autorskiego do całości utworu potrzebna jest zgoda wszystkich współtwórców. W przypadku braku takiej zgody każdy ze współtwórców może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeka uwzględniając interesy wszystkich współtwórców.
4. Każdy ze współtwórców może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia prawa autorskiego do całości utworu. Uzyskane świadczenie przypada wszystkim współtwórcom, stosownie do wielkości ich udziałów.
5. Do autorskich praw majątkowych przysługujących współtwórcom stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych.

Art. 10. Połączenie odrębnych utworów w celu wspólnego rozpowszechniania

Jeżeli twórcy połączyli swoje odrębne utwory w celu wspólnego rozpowszechniania, każdy z nich może żądać od pozostałych twórców udzielenia zezwolenia na rozpowszechnianie tak powstałej całości, chyba że istnieje słuszna podstawa odmowy, a umowa nie stanowi inaczej. Przepisy **art. 9 autorskie prawa majątkowe przysługujące współtwórcom**, ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. Autorskie prawa majątkowe do utworu zbiorowego

Autorskie prawa majątkowe do utworu zbiorowego, w szczególności do encyklopedii lub publikacji periodycznej, przysługują producentowi lub wydawcy, a do poszczególnych części mających samodzielne znaczenie - ich twórcom. Domniemywa się, że producentowi lub wydawcy przysługuje prawo do tytułu.

Art. 12. Autorskie prawa majątkowe pracodawcy twórcy utworu

1. Jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowią inaczej, pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy, nabywa z chwilą przyjęcia utworu autorskie prawa majątkowe w granicach wynikających z celu umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron.

2. Jeżeli pracodawca, w okresie dwóch lat od daty przyjęcia utworu, nie przystąpi do rozpowszechniania utworu przeznaczonego w umowie o pracę do rozpowszechniania, twórca może wyznaczyć pracodawcy na piśmie odpowiedni termin na rozpowszechnienie utworu z tym skutkiem, że po jego bezskutecznym upływie prawa uzyskane przez pracodawcę wraz z własnością przedmiotu, na którym utwór utrwalono, powracają do twórcy, chyba że umowa stanowi inaczej. Strony mogą określić inny termin na przystąpienie do rozpowszechniania utworu.
3. Jeżeli umowa o pracę nie stanowi inaczej, z chwilą przyjęcia utworu pracodawca nabywa własność przedmiotu, na którym utwór utrwalono.

Art. 13. Przyjęcie utworu przez pracodawcę

Jeżeli pracodawca nie zawiadomi twórcy w terminie sześciu miesięcy od dostarczenia utworu o jego nieprzyjęciu lub uzależnieniu przyjęcia od dokonania określonych zmian w wyznaczonym w tym celu odpowiednim terminie, uważa się, że utwór został przyjęty bez zastrzeżeń. Strony mogą określić inny termin.

Art. 14. Pierwszeństwo instytucji naukowej do opublikowania utworu naukowego pracownika instytucji

1. Jeżeli w umowie o pracę nie postanowiono inaczej, instytucji naukowej przysługuje pierwszeństwo opublikowania utworu naukowego pracownika, który stworzył ten utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy. Twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia. Pierwszeństwo opublikowania wygasa, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od dostarczenia utworu nie zawarto z twórcą umowy o wydanie utworu albo jeżeli w okresie dwóch lat od daty jego przyjęcia utwór nie został opublikowany.
2. Instytucja naukowa może, bez odrębnego wynagrodzenia, korzystać z materiału naukowego zawartego w utworze, o którym mowa w ust. 1, oraz udostępniać ten utwór osobom trzecim, jeżeli to wynika z uzgodnionego przeznaczenia utworu lub zostało postanowione w umowie.

Art. 15. Domniemanie producenta lub wydawcy

Domniemywa się, że producentem lub wydawcą jest osoba, której nazwisko lub nazwę uwidoczniono w tym charakterze na przedmiotach, na których utwór utrwalono, albo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu.

Art. 15a. Pierwszeństwo w opublikowaniu pracy dyplomowej studenta

1. Uczelnia przysługuje pierwszeństwo w opublikowaniu pracy dyplomowej studenta. Jeżeli uczelnia nie opublikowała pracy dyplomowej w terminie 6 miesięcy od dnia jej obrony, autor może ją opublikować, chyba że praca jest częścią utworu zbiorowego.
2. Podmiot, o którym mowa w **art. 7 system szkolnictwa wyższego i nauki** ust. 1 pkt 1, 2 i 4–6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.), może korzystać bez wynagrodzenia i bez konieczności uzyskania zgody autora z utworu stworzonego przez studenta lub osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora w wyniku wykonywania obowiązków związanych z odbywaniem studiów lub przygotowaniem rozprawy doktorskiej, udostępniać utwór ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz korzystać z utworów znajdujących się w prowadzonych przez niego bazach danych, w celu sprawdzania z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może korzystać z prac dyplomowych i rozpraw doktorskich znajdujących się w prowadzonych przez niego bazach danych w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego utrzymania i rozwoju tych baz oraz współpracujących z nimi systemów informatycznych.

Rozdział 3. Treść prawa autorskiego

Oddział 1. Autorskie prawa osobiste

Art. 16. Autorskie prawa osobiste

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

1)

- autorstwa utworu;
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Oddział 2. Autorskie prawa majątkowe

Art. 17. Prawo twórcy do korzystania z utworu i rozporządzania nim

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórca przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

Art. 17¹. Opracowanie lub zwielokrotnienie bazy danych spełniającej cechy utworu

Opracowanie lub zwielokrotnienie bazy danych spełniającej cechy utworu, dokonane przez legalnego użytkownika bazy danych lub jej kopii, nie wymaga zezwolenia autora bazy danych, jeśli jest ono konieczne dla dostępu do zawartości bazy danych i normalnego korzystania z jej zawartości. Jeżeli użytkownik jest upoważniony do korzystania tylko z części bazy danych, niniejsze postanowienie odnosi się tylko do tej części.

Art. 18. Wyłączenie spod egzekucji autorskich praw majątkowych i prawa do wynagrodzenia

1. Autorskie prawa majątkowe nie podlegają egzekucji, dopóki służą twórcy. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.
2. Po śmierci twórcy, spadkobiercy mogą sprzeciwić się egzekucji z prawa autorskiego do utworu nieopublikowanego, chyba że sprzeciw byłby niezgodny z ujawnioną wolą twórcy co do rozpowszechniania utworu.
3. Prawo do wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego** ust. 1, **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych**, **art. 20 opłaty uiszczane przez producentów i importerów urządzeń reprograficznych i nośników do tych urządzeń** ust. 2–4, **art. 20¹ opłaty posiadaczy urządzeń reprograficznych prowadzących działalność gospodarczą** oraz **art. 70 uprawnienia współtwórców utworu audiowizualnego** ust. 2¹, nie podlega zrzeczeniu się, zbyciu ani egzekucji. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.
4. Prawo do wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 4, przysługujące podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5 pkt 1–3, nie podlega zbyciu ani egzekucji. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.

Art. 19. Wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego

1. Twórcy i jego spadkobiercom, w przypadku dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego, przysługuje prawo do wynagrodzenia stanowiącego sumę poniższych stawek:
 - 1) 5 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale do równowartości 50.000 euro, oraz
 - 2) 3 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50.000,01 euro do równowartości 200.000 euro, oraz
 - 3) 1 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200.000,01 euro do równowartości 350.000 euro, oraz

- 4)
0,5 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350.000,01 euro do równowartości 500.000 euro, oraz
- 5)
0,25 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500.000 euro
- jednak nie wyższego niż równowartość 12.500 euro.
2.
Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku ceny sprzedaży niższej niż równowartość 100 euro.
3.
Oryginalnymi egzemplarzami utworu w rozumieniu ust. 1 są:
 - 1)
egzemplarze wykonane osobiście przez twórcę;
 - 2)
kopie uznane za oryginalne egzemplarze utworu, jeżeli zostały wykonane osobiście, w ograniczonej ilości, przez twórcę lub pod jego nadzorem, ponumerowane, podpisane lub w inny sposób przez niego oznaczone.

Art. 19¹. Wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych

Twórcy i jego spadkobiercom przysługuje prawo do wynagrodzenia w wysokości 5 % ceny dokonanych zawodowo odsprzedaży rękopisów utworów literackich i muzycznych.

Art. 19². Pojęcie odsprzedaży i zawodowej odsprzedaży

1.
Odsprzedażą w rozumieniu **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego**, ust. 1 i **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych**, jest każda sprzedaż następująca po pierwszym rozporządzeniu egzemplarzem przez twórcę.
2.
Zawodową odsprzedażą w rozumieniu **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego**, ust. 1 i **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych**, są wszystkie czynności o charakterze odsprzedaży dokonywane, w ramach prowadzonej działalności, przez sprzedawców, kupujących, pośredników oraz inne podmioty zawodowo zajmujące się handlem dziełami sztuki lub rękopisami utworów literackich i muzycznych.

Art. 19³. Obowiązki w zakresie wypłaty wynagrodzenia i odpowiedzialność sprzedawcy

1.
Do zapłaty wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego** ust. 1 i **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych**, jest obowiązany sprzedawca, o którym mowa w **art. 19² pojęcie odsprzedaży i zawodowej odsprzedaży** ust. 2, a gdy działa na rzecz osoby trzeciej, zawodowo zajmującej się handlem dziełami sztuki lub rękopisami utworów literackich i muzycznych, odpowiada z nią solidarnie.
2.
Sprzedawca jest obowiązany do ujawnienia osoby trzeciej, o której mowa w ust. 1. Z obowiązku tego może się zwolnić płacąc należne wynagrodzenie.
3.
Twórca utworu, o którym mowa w **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego** ust. 1 i **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż rękopisów utworów literackich i muzycznych**, oraz jego spadkobiercy mogą domagać się od osób wymienionych w ust. 1 udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia należnego wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza lub rękopisu utworu przez okres 3 lat od dnia dokonania odsprzedaży.

Art. 19⁴. Ceny sprzedaży

Ceny sprzedaży określone w **art. 19 wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego**, ust. 1 i **art. 19¹ wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż**

rękopisów utworów literackich i muzycznych, są cenami po odliczeniu podatku od towarów i usług należnego z tytułu dokonanej odsprzedaży oryginalnego egzemplarza lub rękopisu utworu.

Art. 19⁵. Stosowanie przepisów do oryginalnych egzemplarzy i rękopisów utworów twórców z miejscem stałego pobytu w RP

Przepisy **art. 19** wynagrodzenie za zawodową odsprzedaż oryginalnych egzemplarzy utworu *plastycznego lub fotograficznego*-19⁴ stosuje się także do oryginalnych egzemplarzy i rękopisów utworów innych niż wymienione w **art. 5** *stosowanie przepisów ustawy*, których twórcy w dniu dokonania odsprzedaży mają miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. Opłaty uiszczane przez producentów i importerów urządzeń reprograficznych i nośników do tych urządzeń

1. Producenci i importerzy:
 - 1) magnetofonów, magnetowidów i innych podobnych urządzeń,
 - 2) kserokopiarek, skanerów i innych podobnych urządzeń reprograficznych umożliwiających pozyskiwanie kopii całości lub części egzemplarza opublikowanego utworu,
 - 3) czystych nośników służących do utrwalania, w zakresie własnego użytku osobistego, utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, przy użyciu urządzeń wymienionych w pkt 1 i 2
- są obowiązani do uiszczania, określonym zgodnie z ust. 5, organizacjom zbiorowego zarządzania, działającym na rzecz twórców, artystów wykonawców, producentów fonogramów i wideogramów oraz wydawców, opłat w wysokości nieprzekraczającej 3 % kwoty należnej z tytułu sprzedaży tych urządzeń i nośników.
2. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży magnetofonów i innych podobnych urządzeń oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
 - 1) 50 % - twórcom;
 - 2) 25 % - artystom wykonawcom;
 - 3) 25 % - producentom fonogramów.
3. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży magnetowidów i innych podobnych urządzeń oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
 - 1) 35 % - twórcom;
 - 2) 25 % - artystom wykonawcom;
 - 3) 40 % - producentom wideogramów.
4. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży urządzeń reprograficznych oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
 - 1) 50 % - twórcom;
 - 2) 50 % - wydawcom.
5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców, artystów wykonawców, organizacji producentów fonogramów, producentów wideogramów oraz wydawców, jak również organizacji producentów lub importerów urządzeń i

czystych nośników wymienionych w ust. 1, określa, w drodze rozporządzenia: kategorie urządzeń i nośników oraz wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, kierując się zdolnością urządzenia i nośnika do zwielokrotniania utworów, jak również ich przeznaczeniem do wykonywania innych funkcji niż zwielokrotnianie utworów, sposób pobierania i podziału opłat oraz organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi uprawnione do ich pobierania.

Art. 20¹. Opłaty posiadaczy urządzeń reprograficznych prowadzących działalność gospodarczą

1. Posiadacze urządzeń reprograficznych, którzy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie zwielokrotniania utworów dla własnego użytku osobistego osób trzecich, są obowiązani do uiszczania, za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, opłat w wysokości do 3 % wpływów z tego tytułu na rzecz twórców oraz wydawców, chyba że zwielokrotnienie odbywa się na podstawie umowy z uprawnionym. Opłaty te przypadają twórcom i wydawcom w częściach równych.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców oraz wydawców, a także opinii właściwej izby gospodarczej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając proporcje udziału w zwielokrotnianych materiałach utworów zwielokrotnianych dla własnego użytku osobistego, sposób ich pobierania i podziału oraz wskazuje organizację lub organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi uprawnione do ich pobierania.

Art. 21². Nadawanie i udostępnianie publicznie utworów

1. Organizacji radiowej lub telewizyjnej wolno w ramach własnych audycji archiwalnych nadawać i udostępniać publicznie utwory w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, a także zwielokrotniać je w celu takiego użytku, wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, chyba że prawo do takiego korzystania przysługuje danej organizacji radiowej lub telewizyjnej na podstawie ustawy lub odrębnej umowy. Przepis **art. 21 umowa o nadawanie opublikowanych utworów** ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2. Własną audycją archiwalną, o której mowa w ust. 1, jest audycja wytworzona przez daną organizację radiową lub telewizyjną, na jej zamówienie lub zlecenie, albo w koprodukcji z nią, przed dniem 1 stycznia 2003 r.

Art. 21³. Publiczne odtwarzanie utworów przez posiadacza urządzeń radiowych i telewizyjnych

Posiadaczom urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego wolno publicznie odtwarzać nadawane w nim utwory wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, chyba że ich odtwarzanie następuje na podstawie odrębnej umowy.

Art. 21. Umowa o nadawanie opublikowanych utworów

1. Organizacji radiowej lub telewizyjnej wolno nadawać rozpowszechnione drobne utwory muzyczne, słowne i słowno-muzyczne wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, chyba że prawo do nadawania utworów zamówionych przez organizację radiową lub telewizyjną przysługuje jej na podstawie odrębnej umowy.
2. Twórca może w umowie z organizacją radiową lub telewizyjną rzec się pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o którym mowa w ust. 1. Zrzeczenie to wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2¹. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.
3. (uchylony)
- 4.

(uchylony)

Art. 21¹. Reemisja w sieciach kablowych utworów nadawanych w programach organizacji radiowych i telewizyjnych

1. Operatorom sieci kablowych wolno reemitować w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
1¹. Obowiązku pośrednictwa właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do praw, z których organizacja radiowa lub telewizyjna korzysta w odniesieniu do jej własnych transmisji, niezależnie od tego, czy dane prawa należą do tej organizacji, czy też zostały na nią przeniesione przez innego uprawnionego.
2. W przypadku sporów związanych z zawarciem i warunkami umowy, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis **art. 85 postępowanie mediacyjne** ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.

Art. 22. Uchylony

Oddział 3. Dozwolony użytek chronionych utworów

Art. 23. Zakres własnego użytku osobistego utworu

1. Bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. Przepis ten nie upoważnia do budowania według cudzego utworu architektonicznego i architektoniczno-urbanistycznego oraz do korzystania z elektronicznych baz danych spełniających cechy utworu, chyba że dotyczy to własnego użytku naukowego niezwiązanego z celem zarobkowym.
2. Zakres własnego użytku osobistego obejmuje korzystanie z pojedynczych egzemplarzy utworów przez krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego.

Art. 23¹. Przejściowe lub incydentalne zwielokrotnienie utworów, niemające samodzielnego znaczenia gospodarczego

Nie wymaga zezwolenia twórcy tymczasowe zwielokrotnienie, o charakterze przejściowym lub incydentalnym, niemające samodzielnego znaczenia gospodarczego, a stanowiące integralną i niezbędną część procesu technologicznego, którego celem jest wyłącznie umożliwienie:

- 1) przekazu utworu w systemie teleinformatycznym pomiędzy osobami trzecimi przez pośrednika lub
- 2) zgodnego z prawem korzystania z utworu.

Art. 23². Utrwalanie utworów na potrzeby własnych nadań radiowych lub telewizyjnych

1. Organizacjom radiowym i telewizyjnym wolno przy pomocy własnych środków utrzymywać utwory na potrzeby własnych nadań.
2. Utrwalenia, o których mowa w ust. 1, niszczy się w terminie miesiąca od dnia wygaśnięcia uprawnienia do nadania utworu.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do utrwań będących materiałami archiwalnymi wchodzącymi do narodowego zasobu archiwalnego.

Art. 24. Rozpowszechnianie za pomocą anteny zbiorowej i sieci kablowej utworów nadawanych przez inną organizację radiową lub telewizyjną

1. Wolno rozpowszechniać za pomocą anteny zbiorowej oraz sieci kablowej utwory nadawane przez inną organizację radiową lub telewizyjną drogą satelitarną albo naziemną, jeżeli następuje to w ramach równoczesnego, integralnego i nieodpłatnego rozpowszechniania programów radiowych

lub telewizyjnych i przeznaczone jest do oznaczonego grona odbiorców znajdujących się w jednym budynku lub w domach jednorodzinnych obejmujących do 50 gospodarstw domowych.

2. Posiadacze urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego mogą za ich pomocą odbierać nadawane utwory, choćby urządzenia te były umieszczone w miejscu ogólnie dostępnym, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie korzyści majątkowych.

3. (uchylony)

4. (utracił moc)

Art. 25. Rozpowszechnianie utworów w celach informacyjnych

1. Wolno rozpowszechniać w celach informacyjnych w prasie, radiu i telewizji:
 - 1) już rozpowszechnione:
 - a) sprawozdania o aktualnych wydarzeniach,
 - b) artykuły na aktualne tematy polityczne, gospodarcze lub religijne, chyba że zostało wyraźnie zastrzeżone, że ich dalsze rozpowszechnianie jest zabronione,
 - c) aktualne wypowiedzi i fotografie reporterskie;
 - 2) krótkie wyciągi ze sprawozdań i artykułów, o których mowa w pkt 1 lit. a i b;
 - 3) przeglądy publikacji i utworów rozpowszechnionych;
 - 4) (uchylony)
 - 5) krótkie streszczenia rozpowszechnionych utworów.
2. Za korzystanie z utworów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i c, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.
3. Rozpowszechnianie utworów na podstawie ust. 1 jest dozwolone zarówno w oryginale, jak i w tłumaczeniu.
4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, z tym że jeżeli wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, nie nastąpiła na podstawie umowy z uprawnionym, wynagrodzenie jest wypłacane za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Art. 26. Przytaczanie w sprawozdaniach o aktualnych wydarzeniach utworów udostępnianych podczas tych wydarzeń

Wolno w sprawozdaniach o aktualnych wydarzeniach przytaczać utwory udostępniane podczas tych wydarzeń, jednakże w granicach uzasadnionych celem informacji

Art. 26¹. Korzystanie z przemówień politycznych i mów wygłoszonych na publicznych rozprawach

Wolno korzystać w granicach uzasadnionych celem informacji z przemówień politycznych i mów wygłoszonych na publicznych rozprawach, a także fragmentów publicznych wystąpień, wykładów oraz kazań. Przepis nie upoważnia do publikacji zbiorów tego rodzaju utworów..

Art. 27. Korzystanie z rozpowszechnionych utworów przez instytucje oświatowe, uczelnie i jednostki naukowe

1. Instytucje oświatowe oraz podmioty, o których mowa w **art. 7 system szkolnictwa wyższego i nauki** ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz zwielokrotniać w tym celu rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów.

2. W przypadku publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym korzystanie, o którym mowa w ust. 1, jest dozwolone wyłącznie dla ograniczonego kręgu osób uczących się, nauczających lub prowadzących badania naukowe, zidentyfikowanych przez podmioty wymienione w ust. 1.

Art. 27¹. Zamieszczanie utworów w podręcznikach, wypisach i antologiach w celach dydaktycznych i naukowych

1. Wolno w celach dydaktycznych i naukowych zamieszczać rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów w podręcznikach, wypisach i antologiach.
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Art. 28. Uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych

1. Instytucje oświatowe, uczelnie, instytuty badawcze prowadzące działalność, o której mowa w **art. 2 podstawowa działalność instytutu** ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 534), instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk prowadzące działalność, o której mowa w **art. 50 zadania instytutu** ust. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2018 r. poz. 1475 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 534), biblioteki, muzea oraz archiwa mogą:

- 1) używać, w zakresie swoich zadań statutowych, egzemplarze utworów rozpowszechnionych,
- 2) zwielokrotniać utwory znajdujące się we własnych zbiorach w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony tych zbiorów,
- 3) udostępniać zbiory dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informatycznego (terminali) znajdujących się na terenie tych jednostek – jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

2. Zwielokrotnianie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie może prowadzić do zwiększenia liczby egzemplarzy utworów i powiększenia zbiorów, odpowiednio użyczanych i udostępnianych na podstawie ust. 1 pkt 1 i 3.

3. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się, jeżeli udostępnianie w określony w nim sposób odbywa się na podstawie uprzednio zawartej umowy z uprawnionym.

4. Z tytułu użyczania egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej, przez biblioteki publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2018 r. poz. 574 i 1669), zwane dalej „bibliotekami publicznymi”, przysługuje wynagrodzenie określane i wypłacane na zasadach określonych w oddziale 4.

5. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 4, przysługuje po spełnieniu warunku, o którym mowa w **art. 35² oświadczenie o woli otrzymywania wynagrodzenia za użyczenie** ust. 1:

- 1) twórcy utworu wyrażonego słowem, powstałego i opublikowanego w języku polskim;
- 2) tłumaczowi na język polski utworu wyrażonego słowem, powstałego w języku obcym i opublikowanego w języku polskim;
- 3) współtwórcy utworu, o którym mowa w pkt 1, którego wkład jest utworem plastycznym lub fotograficznym;
- 4) wydawcy utworu wyrażonego słowem i opublikowanego w języku polskim.

- 6.

Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje za użyczenie egzemplarza utworu w celu korzystania z niego wyłącznie na terenie biblioteki publicznej.

7.

Przepisu ust. 4 nie stosuje się do użyczania egzemplarzy przez Bibliotekę Narodową.

Art. 29. Przytaczanie rozpowszechnionych utworów w utworach stanowiących samoistną całość

Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość urywki rozpowszechnionych utworów oraz rozpowszechnione utwory plastyczne, utwory fotograficzne lub drobne utwory w całości, w zakresie uzasadnionym celami cytatu, takimi jak wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawami gatunku twórczości.

Art. 29¹. Korzystanie z utworów na potrzeby parodii, pastiszu lub karykatury

Wolno korzystać z utworów na potrzeby parodii, pastiszu lub karykatury, w zakresie uzasadnionym prawami tych gatunków twórczości.

Art. 29². Włączenie w sposób niezamierzony utworu do innego utworu

Wolno w sposób niezamierzony włączyć utwór do innego utworu, o ile włączony utwór nie ma znaczenia dla utworu, do którego został włączony.

Art. 30. Uchylony

Art. 30¹. Wyłączenie stosowania niektórych przepisów ustawy do baz danych

Do baz danych spełniających cechy utworu nie stosuje się **art. 27¹ zamieszczanie utworów w podręcznikach, wypisach i antologiach w celach dydaktycznych i naukowych** i **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych**.

Art. 31. Korzystanie z utworów podczas ceremonii religijnych i oficjalnych uroczystości państwowych

1.

Wolno korzystać z utworów podczas ceremonii religijnych oraz oficjalnych uroczystości organizowanych przez władze publiczne, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowej.

2.

Wolno nieodpłatnie publicznie wykonywać lub odtwarzać przy pomocy urządzeń lub nośników znajdujących się w tym samym miejscu co publiczność rozpowszechnione utwory podczas imprez szkolnych oraz akademickich, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowej i artyści wykonawcy oraz osoby odtwarzające utwory nie otrzymują wynagrodzenia.

3.

Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do korzystania z utworów podczas imprez reklamowych, promocyjnych i wyborczych.

Art. 32. Wystawianie publicznie egzemplarza utworu plastycznego przez właściciela

1.

Właściciel egzemplarza utworu plastycznego może go wystawiać publicznie, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie korzyści majątkowych.

2.

W razie podjęcia decyzji o zniszczeniu oryginalnego egzemplarza utworu plastycznego znajdującego się w miejscu publicznie dostępnym, właściciel jest obowiązany złożyć twórcy utworu lub jego bliskim ofertę sprzedaży, jeżeli porozumienie się z n

Art. 33. Katalog utworów, które wolno upowszechniać

Wolno rozpowszechniać:

1)

utwory wystawione na stałe na ogólnie dostępnych drogach, ulicach, placach lub w ogrodach, jednakże nie do tego samego użytku;

2)

(uchylony)

3)

w encyklopediach i atlasach - opublikowane utwory plastyczne i fotograficzne, o ile nawiązanie porozumienia z twórcą celem uzyskania jego zezwolenia napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody. Twórcy przysługuje wówczas prawo do wynagrodzenia.

Art. 33¹. Korzystanie z rozpowszechnionych utworów dla dobra osób niepełnosprawnych

1. Wolno korzystać z już rozpowszechnionych utworów dla dobra osób niepełnosprawnych, jeżeli to korzystanie odnosi się bezpośrednio do ich upośledzenia, nie ma zarobkowego charakteru i jest podejmowane w rozmiarze wynikającym z natury upośledzenia.
2. Korzystanie, o którym mowa w ust. 1, polegające na zwielokrotnianiu utworów wyrażonych słowem pisanym, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi lub notacją oraz związanych z nimi utworów plastycznych lub fotograficznych, udostępnionych publicznie w jakikolwiek sposób, oraz rozpowszechnianiu tych utworów, na rzecz beneficjentów, odbywa się na zasadach określonych w oddziale 3a.

Art. 33². Korzystanie z utworów dla celów bezpieczeństwa publicznego lub na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub prawodawczych

Wolno korzystać z utworów dla celów bezpieczeństwa publicznego lub na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub prawodawczych oraz sprawozdań z tych postępowań.

Art. 33³. Korzystanie z utworów w celu reklamy publicznie dostępnej wystawy lub publicznej sprzedaży utworów

1. Wolno korzystać z utworów w celu reklamy publicznie dostępnej wystawy lub publicznej sprzedaży utworów, w zakresie uzasadnionym promocją tej wystawy lub sprzedaży, z wyłączeniem innego handlowego wykorzystania.
2. Korzystanie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy w szczególności publicznie dostępnych wystaw w muzeach, galeriach, salach wystawowych i obejmuje korzystanie z utworów w ogłoszeniach, katalogach i innych materiałach rozpowszechnianych dla promocji wystawy lub sprzedaży oraz wystawienie lub inne udostępnianie egzemplarzy utworów dla tych celów.

Porównania: 1

Art. 33⁴. Korzystanie z utworów w związku z prezentacją lub naprawą sprzętu

Wolno korzystać z utworów w związku z prezentacją lub naprawą sprzętu.

Art. 33⁵. Korzystanie z utworu w postaci obiektu budowlanego, jego rysunku, planu lub innego ustalenia

Wolno korzystać z utworu w postaci obiektu budowlanego, jego rysunku, planu lub innego ustalenia, w celu odbudowy lub remontu obiektu budowlanego.

Art. 34. Warunki korzystania z utworów w granicach dozwolonego użytku

Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 35. Ograniczenia dozwolonego użytku

Dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słusze interesy twórcy.

Oddział 4. Zasady określania i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki publiczne

Art. 35¹. Wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki

1. Wynagrodzenie za użyczenie egzemplarzy utworów, o których mowa w **art. 28** *uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych* ust. 4, przez biblioteki publiczne, zwane dalej „wynagrodzeniem za użyczenie”, jest wypłacane przez wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego organizację zbiorowego

zarządzania prawami autorskimi z dofinansowania przekazywanego jej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków Funduszu Promocji Kultury, o którym mowa w **art. 87 Fundusz Promocji Kultury** ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 847).

2. Organizację zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyznacza na okres nie dłuższy niż pięć lat, po przeprowadzeniu konkursu uwzględniającego następujące kryteria:
 - 1) reprezentatywność;
 - 2) zdolność organizacyjną do realizacji zadania w sposób zapewniający efektywną wypłatę wynagrodzeń za użyczenie;
 - 3) skuteczność i prawidłowość działania;
 - 4) zasadność i wysokość planowanych kosztów określania wysokości i wypłaty wynagrodzeń za użyczenie.
3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej konkurs, o którym mowa w ust. 2, oraz jego wynik.
4. Organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi biorąca udział w konkursie, o którym mowa w ust. 2, może złożyć do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku tego konkursu, odwołanie od jego wyniku ze względu na naruszenie przepisów prawa.
5. Odwołanie, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozpatruje w terminie 14 dni od dnia jego wpływu. W przypadku uwzględnienia odwołania minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego unieważnia konkurs, o którym mowa w ust. 2.
6. Dofinansowanie na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie należnego podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, przeznacza się na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie oraz na pokrycie uzasadnionych i udokumentowanych kosztów określenia wysokości wynagrodzenia za użyczenie i jego wypłaty.
7. Dofinansowanie na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie w danym roku kalendarzowym odpowiada 5% wartości zakupów materiałów bibliotecznych dokonanych przez biblioteki publiczne w poprzednim roku kalendarzowym, przy czym 75% tej kwoty, po potrąceniu kosztów określenia wysokości i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie, jest wypłacane podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5 pkt 1–3, a 25% podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5 pkt 4.
8. Dofinansowanie na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie jest przekazywane na podstawie umowy zawieranej co roku między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a organizacją zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 1.
9. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa w szczególności:
 - 1) wysokość dofinansowania przeznaczonego na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie wraz ze wskazaniem kosztów określenia jego wysokości i wypłaty w danym roku;
 - 2) terminy i tryb przekazywania dofinansowania;
 - 3)

- zobowiązanie organizacji zbiorowego zarządzania do poddania się kontroli przeprowadzanej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 4)
sposób rozliczenia dofinansowania;
- 5)
warunki i sposób zwrotu niewykorzystanej części dofinansowania lub dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem.
10.
Dofinansowanie na wypłatę wynagrodzenia za użyczenie w części przeznaczonej na pokrycie uzasadnionych i udokumentowanych kosztów określenia wysokości i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie, ponoszonych przez organizację zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 1, w danym roku kalendarzowym nie może przekraczać 10% kwoty dofinansowania ustalonej zgodnie z ust. 7.
11.
Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeprowadza kontrolę realizacji zadań związanych z wypłatą wynagrodzenia za użyczenie, obejmującą w szczególności określanie wysokości wynagrodzenia za użyczenie i jego wypłaty, wykorzystanie przekazanego na ten cel dofinansowania oraz prowadzenie wymaganej dokumentacji.
- Art. 35². Oświadczenie o woli otrzymywania wynagrodzenia za użyczenie**
1.
Wynagrodzenie za użyczenie przysługuje po złożeniu przez podmiot, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, pisemnego oświadczenia o woli otrzymywania wynagrodzenia za użyczenie, zwanego dalej „oświadczeniem”.
2.
Oświadczenie składa się organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1. Oświadczenie wywołuje skutki w danym roku, jeżeli zostanie złożone w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku. Złożone oświadczenie wywołuje skutki w latach następnych do momentu jego cofnięcia.
3.
W terminie 14 dni od dnia podpisania umowy, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 8, organizacja zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1, na swojej stronie internetowej oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej, ogłaszają informację o możliwości składania oświadczeń.
4.
Wysokość wynagrodzenia za użyczenie należnego w danym roku kalendarzowym poszczególnym podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, jest określana przez organizację zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1, proporcjonalnie do liczby użyczeń egzemplarzy utworów tych podmiotów przez biblioteki publiczne w roku poprzednim, oraz w oparciu o oświadczenia złożone przez te podmioty w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego i latach poprzednich.
5.
Wysokość wynagrodzenia za użyczenie należnego podmiotowi, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5 pkt 2, w danym roku kalendarzowym jest równoważna 30% wysokości wynagrodzenia należnego twórcy utworu wyrażonego słowem, powstałego i opublikowanego w języku polskim.
6.
Maksymalna wysokość sumy wynagrodzenia za użyczenie należnego podmiotowi, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, za użyczenie w danym roku kalendarzowym egzemplarzy wszystkich jego utworów wskazanych w oświadczeniu wynosi pięciokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, za ostatni kwartał poprzedniego roku kalendarzowego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
- 7.

Wynagrodzenie za użyczenie nie przysługuje podmiotowi, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, w danym roku kalendarzowym, jeżeli po dokonaniu podziału kwoty, o której mowa w **art. 35³ obliczanie wysokości wynagrodzenia za użyczenie** ust. 2, wysokość sumy należnego mu wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne egzemplarzy wszystkich jego utworów jest niższa niż jedna dwusetna przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 6.

Art. 35³. Obliczanie wysokości wynagrodzenia za użyczenie

1. Podstawę do obliczenia wysokości wynagrodzenia za użyczenie, które przypada poszczególnym podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, stanowią informacje dotyczące użyczeń egzemplarzy utworów w danym roku kalendarzowym, przekazywane przez biblioteki publiczne ujęte w wykazie, o którym mowa w **art. 35⁴ rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia za użyczenie** pkt 2, organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1, oraz ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w terminie 3 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, za który następuje wypłata wynagrodzenia za użyczenie.
2. Na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, organizacja zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1, dokonuje proporcjonalnego podziału kwoty przekazanej na wynagrodzenie za użyczenie należne poszczególnym podmiotom, o których mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, a następnie, nie później niż do końca danego roku kalendarzowego dokonuje jego wypłaty.

Art. 35⁴. Rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia za użyczenie

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców, organizacji zrzeszających biblioteki publiczne oraz właściwych izb gospodarczych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) procedurę podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie, mając na uwadze liczbę użyczeń egzemplarzy utworów pozostających w zbiorach bibliotek publicznych oraz rodzaje kosztów, o których mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 9, a także konieczność zapewnienia, aby koszty te były uzasadnione i udokumentowane a wydatki dokonywane w sposób efektywny i przejrzysty;
- 2) zakres informacji, o których mowa w **art. 35³ obliczanie wysokości wynagrodzenia za użyczenie** ust. 1, oraz wykaz bibliotek publicznych obowiązanych do ich przekazywania, mając na uwadze konieczność szacunkowego określenia liczby użyczeń egzemplarzy utworów pozostających w zbiorach bibliotek publicznych z uwzględnieniem wpływu kryterium geograficznego, w tym wielkości miejscowości, w których działają wskazane biblioteki publiczne, na zróżnicowanie tej liczby;
- 3) wymagany zakres informacji, zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w **art. 35² oświadczenie o woli otrzymywania wynagrodzenia za użyczenie** ust. 1, mając na uwadze konieczność przekazania organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 1, danych umożliwiających wypłatę wynagrodzenia za użyczenie, w tym imienia i nazwiska lub pseudonimu twórcy lub nazwy innego podmiotu, o którym mowa w **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych** ust. 5, oraz numeru rachunku bankowego, na który ma zostać wypłacone to wynagrodzenie;
- 4) wymagany zakres informacji umieszczanych w ogłoszeniu o konkursie, o którym mowa w **art. 35¹ wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki** ust. 2, mając na uwadze, że minimalny zakres tych informacji ma obejmować co najmniej warunki uczestnictwa w konkursie, termin składania ofert i kryteria ich oceny;
- 5)

zakres dokumentacji konkursowej, mając na uwadze, że zakres tej dokumentacji ma co najmniej określać warunki uczestnictwa w konkursie, o którym mowa w **art. 35¹** *wynagrodzeniem za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki* ust. 2, wymagania, jakim ma odpowiadać oferta i kryteria oceny ofert;

- 6) tryb postępowania konkursowego, mając na uwadze jego przejrzystość, rzetelność i obiektywność.

Oddział 5. Dozwolony użytek utworów osieroconych

Art. 35⁵. Utwory osierocone

1. Utworami osieroconymi są:
 - 1) utwory opublikowane w książkach, dziennikach, czasopismach lub innych formach publikacji drukiem,
 - 2) utwory audiowizualne, a także utwory zamówione lub włączone do utworów audiowizualnych lub utrwalone na wideogramach, w zakresie korzystania z utworu audiowizualnego lub wideogramu jako całości,
 - 3) utwory utrwalone na fonogramach – znajdujące się w zbiorach podmiotów, o których mowa w ust. 2, jeżeli uprawnieni, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tych utworów w zakresie pól eksploatacji wymienionych w ust. 2, nie zostali ustaleni lub odnalezieni pomimo przeprowadzenia poszukiwań, o których mowa w **art. 35⁶** *poszukiwania uprawnionych z utworów osieroconych*.
2. Archiwa, instytucje oświatowe, uczelnie, instytuty badawcze prowadzące działalność, o której mowa w **art. 2** *podstawowa działalność instytutu* ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk prowadzące działalność, o której mowa w **art. 50** *zadania instytutu* ust. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, biblioteki i muzea, a także instytucje kultury, których statutowym zadaniem jest gromadzenie, ochrona i upowszechnianie zbiorów dziedzictwa filmowego lub fonograficznego, oraz publiczne organizacje radiowe i telewizyjne mogą zwielokrotniać utwory osierocone opublikowane, a w przypadku braku publikacji – nadane po raz pierwszy na terytorium Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz udostępniać je publicznie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.
3. Korzystanie z utworów osieroconych na podstawie ust. 2, jest dozwolone w celu realizacji służących interesowi publicznemu statutowych zadań podmiotów wymienionych w ust. 2, w szczególności zachowania, odnawiania i udostępniania w celach kulturalnych i edukacyjnych utworów znajdujących się w ich zbiorach. Podmioty te mogą uzyskiwać przychody z takiego korzystania, o ile zostaną one przeznaczone na pokrycie bezpośrednich kosztów digitalizacji i publicznego udostępniania utworów osieroconych.
4. Wolno korzystać, zgodnie z ust. 2, także z utworów osieroconych, które nie zostały opublikowane albo nadane, jeżeli za zezwoleniem uprawnionych, którym przysługiwały autorskie prawa majątkowe do tych utworów w zakresie pól eksploatacji wymienionych w ust. 2, utwory te zostały publicznie udostępnione przez jeden z podmiotów wymienionych w ust. 2, o ile można zakładać, że uprawnieni nie sprzeciwiliby się takiemu korzystaniu.
5. Jeżeli uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu osieroconego, w zakresie pól eksploatacji wymienionych w ust. 2, jest więcej niż jeden, utwór ten uważa się za osierocony w odniesieniu do praw uprawnionych, którzy nie zostali ustaleni lub odnalezieni mimo przeprowadzenia poszukiwań, o których mowa w **art. 35⁶** *poszukiwania uprawnionych z utworów osieroconych*. Korzystanie z takiego utworu na podstawie ust. 2 jest dozwolone pod warunkiem

uzyskania zgody pozostałych znanych i odnalezionych uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tego utworu w zakresie pól eksploatacji, o których mowa w ust. 2.

6.

W przypadku publicznych organizacji radiowych i telewizyjnych przepisy niniejszego oddziału stosuje się do utworów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, które zostały wytworzone przez te organizacje, na ich zamówienie lub zlecenie, albo w koprodukcji z nimi, przed dniem 1 stycznia 2003 r., w celu nabycia przez te organizacje praw wyłącznych.

7.

Do korzystania z utworów osieroconych na podstawie ust. 2 przepisy **art. 34 warunki korzystania z utworów w granicach dozwolonego użytku** zdanie pierwsze i drugie oraz **art. 35 ograniczenia dozwolonego użytku** stosuje się.

Art. 35⁶. Poszukiwania uprawnionych z utworów osieroconych

1.

Podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, przed korzystaniem z utworu, który może być uznany za osierocony, przeprowadzają w sposób staranny i w dobrej wierze poszukiwania każdego z uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tego utworu w zakresie pól eksploatacji wymienionych w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, polegające na sprawdzeniu informacji na temat tych uprawnionych w źródłach odpowiednich dla poszczególnych kategorii utworów, zwane dalej „starannymi poszukiwaniami”.

2.

Staranne poszukiwania przeprowadza się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym utwór został po raz pierwszy opublikowany, a w przypadku braku publikacji – nadany po raz pierwszy.

3.

W przypadku utworu audiowizualnego staranne poszukiwania przeprowadza się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym producent ma siedzibę lub miejsce zwykłego pobytu.

4.

W przypadku utworów, o których mowa w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 4, staranne poszukiwania przeprowadza się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym siedzibę ma podmiot, który udostępnił utwór publicznie.

5.

Jeżeli w toku starannych poszukiwań stało się prawdopodobne, że informacje na temat uprawnionych, o których mowa w ust. 1, mogą znajdować się w innych państwach niż określone w ust. 2–4, należy sprawdzić te informacje w odpowiednich źródłach w tych państwach.

6.

Podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2 mogą zlecić przeprowadzenie starannych poszukiwań osobie trzeciej, w tym organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

7.

Staranne poszukiwania uważa się za przeprowadzone wobec utworów, które zostały wpisane jako utwory osierocone do bazy danych, o której mowa w **art. 35⁷ rejestracja podmiotu w bazie utworów osieroconych** ust. 1.

8.

Podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2 przechowują dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie starannych poszukiwań.

9.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców, artystów wykonawców i producentów oraz organizacji o zasięgu ogólnopolskim zrzeszających podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, określi, w drodze rozporządzenia:

1)

wykaz źródeł, których sprawdzenie jest wymagane w ramach starannych poszukiwań, obejmujący co najmniej źródła wymienione w załączniku do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych (Dz. Urz. UE L 299 z 27.10.2012, s. 5), uwzględniając konieczność rzetelnego przeprowadzenia starannych poszukiwań oraz dostępność informacji na temat uprawnionych w poszczególnych źródłach;

2)

sposób dokumentowania informacji o wynikach starannych poszukiwań przez podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, uwzględniając konieczność zapewnienia jednolitego standardu dokumentowania starannych poszukiwań.

Art. 35⁷. Rejestracja podmiotu w bazie utworów osieroconych

1.

Na wniosek podmiotu wymienionego w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, złożony przed rozpoczęciem korzystania z utworu osieroconego, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dokonuje rejestracji tego podmiotu w bazie utworów osieroconych prowadzonej przez Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w ramach europejskiego obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej.

2.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze decyzji, stwierdza, że wnioskodawca nie jest jednym z podmiotów wymienionych w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, które są upoważnione do korzystania z utworu osieroconego.

3.

Podmioty wymienione w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2, zarejestrowane w bazie danych, o której mowa w ust. 1, przekazują ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz zamieszczają w tej bazie informacje na temat:

1)

wyników przeprowadzonych przez te podmioty starannych poszukiwań;

2)

sposobów korzystania przez te podmioty z utworów osieroconych;

3)

zmian statusu utworu osieroconego, zgodnie z **art. 35⁸ stwierdzenie wygaśnięcia statusu utworu osieroconego**;

4)

swoich danych kontaktowych.

4.

Wnioski i informacje, o których mowa w ust. 1 i 3, są przekazywane przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego służącego do obsługi bazy danych, o której mowa w ust. 1.

Art. 35⁸. Stwierdzenie wygaśnięcia statusu utworu osieroconego

1.

Uprawniony, któremu w zakresie pól eksploatacji wymienionych w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2 przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu uznanego za osierocony, może żądać od podmiotu, który wpisał ten utwór do bazy danych, o której mowa w **art. 35⁷ rejestracja podmiotu w bazie utworów osieroconych** ust. 1, albo od jego następcy prawnego, stwierdzenia wygaśnięcia statusu utworu osieroconego w zakresie, w jakim wykáže przysługujące mu prawa do tego utworu.

2.

Dopuszczalność korzystania z utworu osieroconego na podstawie **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2 ustaje w razie stwierdzenia wygaśnięcia statusu utworu osieroconego w zakresie praw danego uprawnionego oraz zamieszczenia informacji na ten temat w bazie danych, o której mowa w **art. 35⁷ rejestracja podmiotu w bazie utworów osieroconych** ust. 1.

3.

Jeżeli żądanie uprawnionego, o którym mowa w ust. 1, który wykazał przysługujące mu prawa do utworu osieroconego nie zostanie uwzględnione w terminie miesiąca od dnia jego doręczenia, dopuszczalność korzystania z utworu osieroconego przez podmiot, do którego skierowano to żądanie, ustaje z dniem upływu tego terminu.

4.

Jeżeli podmiot, który wpisał utwór do bazy danych, o której mowa w **art. 35⁷ rejestracja podmiotu w bazie utworów osieroconych** ust. 1, nie istnieje i nie ma następcy prawnego, uprawniony, o którym mowa w ust. 1, może wystąpić z żądaniem stwierdzenia wygaśnięcia statusu utworu osieroconego w zakresie, w jakim wykaże przysługujące mu prawa do tego utworu do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Odmowa stwierdzenia wygaśnięcia statusu utworu osieroconego następuje w drodze decyzji. Przepisu ust. 3 nie stosuje się.

5.

Uprawniony, o którym mowa w ust. 1, może żądać od podmiotu wymienionego w **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 2 zapłaty godziwej rekompensaty za korzystanie z jego utworu jako utworu osieroconego. Wysokość rekompensaty uwzględnia charakter i zakres korzystania z tego utworu, wysokość przychodów uzyskanych na podstawie **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 3 zdanie drugie oraz szkodę, jaka została wyrządzona uprawnionemu w związku z tym korzystaniem.

Art. 35⁹. Wyłączenie stosowania przepisów oddziału 5

Przepisów oddziału 5 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w **art. 8 podmiot prawa autorskiego** ust. 3.

Oddział 6. Niektóre sposoby korzystania z utworów niedostępnych w obrocie handlowym

Art. 35¹⁰. Utwory niedostępne w obrocie handlowym

1.

Utworami niedostępnymi w obrocie handlowym są utwory opublikowane w książkach, dziennikach, czasopismach lub w innych formach publikacji drukiem, jeżeli utwory te nie są dostępne dla odbiorców w obrocie za zezwoleniem uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tych utworów w zakresie pól eksploatacji wymienionych w ust. 2, ani w postaci egzemplarzy wprowadzanych do obrotu w liczbie zaspokajającej racjonalne potrzeby odbiorców ani w drodze ich udostępniania publicznego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Przy określaniu dostępności utworów nie uwzględnia się obrotu egzemplarzami utworów, wobec których miało miejsce wyczerpanie prawa, o którym mowa w **art. 51 wprowadzenie oryginału lub egzemplarza utworu do obrotu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego** ust. 3.

2.

Archiwa, instytucje oświatowe, podmioty, o których mowa w **art. 7 system szkolnictwa wyższego i nauki** ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz instytucje kultury mogą, na podstawie umowy zawartej z wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, wielokrotnie znajdujące się w ich zbiorach utwory niedostępne w obrocie handlowym opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem 24 maja 1994 r. oraz udostępniać je publicznie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Przepis **art. 35⁵ utwory osierocone** ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3.

Organizację zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 2, uważa się za upoważnioną do zarządzania prawami uprawnionych, o których mowa w ust. 1, którzy jej takiego upoważnienia nie udzielili, jeżeli utwór został wpisany do wykazu utworów niedostępnych w obrocie handlowym, a uprawnieni w ciągu 90 dni od dnia ujawnienia wpisu nie zgłosili tej organizacji pisemnego sprzeciwu wobec zarządzania przez nią ich prawami.

4.

Uprawnieni, o których mowa w ust. 1, którzy nie zgłosili sprzeciwu zgodnie z ust. 3, mogą po upływie terminu określonego w tym przepisie zrzec się w odniesieniu do określonych utworów, pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 2, składając jej pisemne oświadczenie o ustaniu upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, z trzymiesięcznym wypowiedzeniem ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego. Organizacja ta niezwłocznie zawiadamia pisemnie o takim oświadczeniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz podmioty, o których mowa w ust. 2, z którymi zawarła umowy obejmujące takie utwory.

5.

Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do tłumaczeń na język polski utworów wyrażonych słowem, które powstały w języku obcym.

Art. 35¹¹. Wykaz utworów niedostępnych w obrocie handlowym

1. Tworzy się wykaz utworów niedostępnych w obrocie handlowym prowadzony w systemie teleinformatycznym, zwany dalej „wykazem utworów”. Wykaz utworów prowadzi minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Wykaz utworów obejmuje następujące informacje:
 - 1) tytuł utworu;
 - 2) imię i nazwisko albo pseudonim twórcy, albo wzmiankę o anonimowości;
 - 3) wydawcę utworu;
 - 4) datę pierwszej publikacji utworu;
 - 5) wskazanie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, która złożyła wniosek o wpis utworu do wykazu;
 - 6) informację o zgłoszeniu sprzeciwu, o którym mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 3, albo złożeniu oświadczenia, o którym mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 4, z zaznaczeniem daty, od której wywołuje ono skutek, oraz informację o cofnięciu takiego sprzeciwu albo oświadczenia.
3. Wykaz utworów jest jawny i powszechnie dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
4. Wpisu do wykazu utworów dokonuje się na wniosek organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 2. Niezwłocznie po otrzymaniu sprzeciwu, o którym mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 3, albo oświadczenia, o którym mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 4, organizacja zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 2, składa wniosek o zamieszczenie w wykazie utworów informacji w tym zakresie.
5. Jeżeli wniosek o wpis do wykazu utworów nie zawiera wszystkich informacji wymienionych w ust. 2 pkt 1–5 minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 7 dni pod rygorem jego zwrotu.
6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis do wykazu utworów, mając na uwadze zakres informacji określonych w ust. 2 oraz konieczność ujednolicenia przekazywanych wniosków.

Art. 35¹². Wyznaczanie organizacji zbiorowego zarządzania

1. Organizację zbiorowego zarządzania, o której mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyznacza na okres nie dłuższy niż pięć lat, po przeprowadzeniu konkursu uwzględniającego następujące kryteria:
 - 1) reprezentatywność;
 - 2) zdolność organizacyjną do określania dostępności utworów, o której mowa w **art. 35¹⁰ utwory niedostępne w obrocie handlowym** ust. 1;
 - 3) zdolność organizacyjną do efektywnej wypłaty i rozliczania wynagrodzeń;
 - 4) skuteczność i prawidłowość działania;

- 5) zasadność planowanych kosztów zarządzania prawami do utworów niedostępnych w obrocie handlowym i ich wysokość.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może w drodze konkursu, o którym mowa w ust. 1, wyznaczyć więcej niż jedną organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o ile będą one działać łącznie.
3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej konkurs, o którym mowa w ust. 1, oraz jego wynik.
4. Organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi biorąca udział w konkursie, o którym mowa w ust. 1, może złożyć do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku tego konkursu, odwołanie od jego wyniku ze względu na naruszenie przepisów prawa.
5. Odwołanie, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozpatruje w terminie 14 dni od dnia jego wpływu. W przypadku uwzględnienia odwołania minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego unieważnia konkurs, o którym mowa w ust. 1.
6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) wymagany zakres informacji umieszczanych w ogłoszeniu o konkursie, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze, że minimalny zakres tych informacji ma obejmować co najmniej warunki uczestnictwa w konkursie, termin składania ofert i kryteria ich oceny;
 - 2) zakres dokumentacji konkursowej, mając na uwadze, że zakres tej dokumentacji ma co najmniej określać warunki uczestnictwa w konkursie, o którym mowa w ust. 1, wymagania, jakim ma odpowiadać oferta i kryteria oceny ofert;
 - 3) tryb postępowania konkursowego, mając na uwadze jego przejrzystość, rzetelność i obiektywność.

Oddział 3a. Dozwolony użytek na rzecz beneficjentów

Art. 35a. Zwielokrotnianie utworów w celu wykonania ich kopii w dostępnych formatach

1. Beneficjent lub osoba działająca w jego imieniu może zwielokrotniać utwory w celu wykonania kopii utworów w dostępnych formatach.
2. Upoważniony podmiot może:
 - 1) zwielokrotniać utwory w celu wykonania kopii utworów w dostępnych formatach;
 - 2) rozpowszechniać kopie utworów w dostępnych formatach, sporządzone samodzielnie lub otrzymane od innego upoważnionego podmiotu, wśród beneficjentów oraz upoważnionych podmiotów.
3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być dokonywane wyłącznie w celu zapewnienia beneficjentowi równie skutecznego i wygodnego dostępu do utworu jak ten, z którego korzystają osoby bez dysfunkcji, o których mowa w **art. 6 katalog pojęć ustawowych** ust. 1 pkt 18.
4. W przypadku rozpowszechniania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wśród beneficjentów, beneficjent uprawdopodobnia istnienie okoliczności, o których mowa w **art. 6 katalog pojęć ustawowych** ust. 1 pkt 18, w szczególności przez oświadczenie w formie pisemnej lub

dokumentowej, przedłożenie zaświadczenia lekarskiego, orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

5.

Postanowienia umów zawartych między uprawnionym, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe, a beneficjentem, osobą działającą w jego imieniu lub upoważnionym podmiotem sprzeczne z ust. 1 lub 2 są nieważne.

Art. 35b. Działania upoważnionego podmiotu wykonującego kopie utworów

Upoważniony podmiot podejmuje:

1)

z zachowaniem należytej staranności działania, o których mowa w **art. 35a** *zwielokrotnianie utworów w celu wykonania ich kopii w dostępnych formatach* ust. 2, i utrwała ich przebieg;

2)

odpowiednie działania służące zniechęcaniu do niedozwolonego zwielokrotniania i rozpowszechniania kopii utworów w dostępnych formatach.

Art. 35c. Udostępnianie wykazu posiadanych kopii utworów

1.

Upoważniony podmiot udostępnia na swojej stronie internetowej i na bieżąco aktualizuje:

1)

wykaz utworów, których kopie w dostępnych formatach posiada, oraz informacje o rodzajach tych formatów;

2)

nazwy i dane kontaktowe upoważnionych podmiotów, z którymi prowadzi wymianę kopii utworów w dostępnych formatach;

3)

informacje o sposobie realizacji obowiązków, o których mowa w **art. 35b** *działania upoważnionego podmiotu wykonującego kopie utworów*.

2.

Wykaz, informacje, nazwy i dane, o których mowa w ust. 1, mogą być udostępniane dodatkowo w sposób zwyczajowo przyjęty dla danego upoważnionego podmiotu.

Art. 35d. Przekazanie beneficjentowi wykazu posiadanych kopii utworów

1.

Na żądanie beneficjenta, upoważnionego podmiotu lub uprawnionego, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe, upoważniony podmiot przekazuje mu wykaz, informacje, nazwy i dane, o których mowa w **art. 35c** *udostępnianie wykazu posiadanych kopii utworów* ust. 1 pkt 1 i 2.

2.

Wykaz, informacje, nazwy i dane, o których mowa w **art. 35c** *udostępnianie wykazu posiadanych kopii utworów* ust. 1 pkt 1 i 2, przekazuje się beneficjentowi w formie zapewniającej mu możliwość zapoznania się z ich treścią.

Art. 35e. Obowiązki ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

1.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek upoważnionego podmiotu, przekazuje Komisji Europejskiej nazwę oraz dane kontaktowe tego podmiotu.

2.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego stwierdza w drodze decyzji, że zgłaszający nazwę oraz dane kontaktowe podmiot nie jest upoważnionym podmiotem.

Rozdział 4. Czas trwania autorskich praw majątkowych

Art. 36. Okres ochrony autorskich praw majątkowych

Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, autorskie prawa majątkowe gasną z upływem lat siedemdziesięciu:

1)

od śmierci twórcy, a do utworów współautorskich - od śmierci współtwórcy, który przeżył pozostałych;

2)

w odniesieniu do utworu, którego twórca nie jest znany - od daty pierwszego rozpowszechnienia, chyba że pseudonim nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawnił swoją tożsamość;

- 3)
w odniesieniu do utworu, do którego autorskie prawa majątkowe przysługują z mocy ustawy innej osobie niż twórca - od daty rozpowszechnienia utworu, a gdy utwór nie został rozpowszechniony - od daty jego ustalenia;
- 4)
w odniesieniu do utworu audiowizualnego - od śmierci najpóźniej zmarłej z wymienionych osób: głównego reżysera, autora scenariusza, autora dialogów, kompozytora muzyki skomponowanej do utworu audiowizualnego;
- 5)
w odniesieniu do utworu słowno-muzycznego, jeżeli utwór słowny i utwór muzyczny zostały stworzone specjalnie dla danego utworu słowno-muzycznego – od śmierci później zmarłej z wymienionych osób: autora utworu słownego albo kompozytora utworu muzycznego.

Art. 37. Bieg terminu wygaśnięcia autorskich praw majątkowych

Jeżeli bieg terminu wygaśnięcia autorskich praw majątkowych rozpoczyna się od rozpowszechnienia utworu, a utwór rozpowszechniono w częściach, odcinkach, fragmentach lub wkładkach, bieg terminu liczy się oddzielnie od daty rozpowszechnienia każdej z wymienionych części.

Art. 38. Uchylony

Art. 39. Zasady liczenia czasu trwania autorskich praw majątkowych

Czas trwania autorskich praw majątkowych liczy się w latach pełnych następujących po roku, w którym nastąpiło zdarzenie, od którego zaczyna się bieg terminów określonych w **art. 36 okres ochrony autorskich praw majątkowych**, i **art. 37 bieg terminu wygaśnięcia autorskich praw majątkowych**,

Art. 40. Uchylony

Rozdział 7. Przepisy szczególne dotyczące programów komputerowych

Art. 74. Ochrona programów komputerowych

1.
Programy komputerowe podlegają ochronie jak utwory literackie, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.
2.
Ochrona przyznana programowi komputerowemu obejmuje wszystkie formy jego wyrażenia. Idee i zasady będące podstawą jakiegokolwiek elementu programu komputerowego, w tym podstawą łączy, nie podlegają ochronie.
3.
Prawa majątkowe do programu komputerowego stworzonego przez pracownika w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy przysługują pracodawcy, o ile umowa nie stanowi inaczej.
4.
Autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego, z zastrzeżeniem przepisów **art. 75 wyłączenie obowiązku uzyskania zgody na czynności niezbędne do korzystania z programu komputerowego**, ust. 2 i 3, obejmują prawo do:
 - 1)
trwałego lub czasowego zwielokrotnienia programu komputerowego w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie; w zakresie, w którym dla wprowadzania, wyświetlania, stosowania, przekazywania i przechowywania programu komputerowego niezbędne jest jego zwielokrotnienie, czynności te wymagają zgody uprawnionego;
 - 2)
tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakichkolwiek innych zmian w programie komputerowym, z zachowaniem praw osoby, która tych zmian dokonała;
 - 3)
rozpowszechniania, w tym użyczenia lub najmu, programu komputerowego lub jego kopii.

Art. 75. Wyłączenie obowiązku uzyskania zgody na czynności niezbędne do korzystania z programu komputerowego

1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, czynności wymienione w **art. 74 ochrona programów komputerowych**, ust. 4 pkt 1 i 2 nie wymagają zgody uprawnionego, jeżeli są niezbędne do korzystania z programu komputerowego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym do poprawiania błędów przez osobę, która legalnie weszła w jego posiadanie.
2. Nie wymaga zezwolenia uprawnionego:
 - 1) sporządzenie kopii zapasowej, jeżeli jest to niezbędne do korzystania z programu komputerowego. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, kopia ta nie może być używana równocześnie z programem komputerowym;
 - 2) obserwowanie, badanie i testowanie funkcjonowania programu komputerowego w celu poznania jego idei i zasad przez osobę posiadającą prawo korzystania z egzemplarza programu komputerowego, jeżeli, będąc do tych czynności upoważniona, dokonuje ona tego w trakcie wprowadzania, wyświetlania, stosowania, przekazywania lub przechowywania programu komputerowego;
 - 3) zwielokrotnianie kodu lub tłumaczenie jego formy w rozumieniu **art. 74 ochrona programów komputerowych**, ust. 4 pkt 1 i 2, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania informacji koniecznych do osiągnięcia współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego z innymi programami komputerowymi, o ile zostaną spełnione następujące warunki:
 - a) czynności te dokonywane są przez licencjobiorcę lub inną osobę uprawnioną do korzystania z egzemplarza programu komputerowego bądź przez inną osobę działającą na ich rzecz,
 - b) informacje niezbędne do osiągnięcia współdziałania nie były uprzednio łatwo dostępne dla osób, o których mowa pod lit. a,
 - c) czynności te odnoszą się do tych części oryginalnego programu komputerowego, które są niezbędne do osiągnięcia współdziałania.
3. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 3, nie mogą być:
 - 1) wykorzystane do innych celów niż osiągnięcie współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego;
 - 2) przekazane innym osobom, chyba że jest to niezbędne do osiągnięcia współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego;
 - 3) wykorzystane do rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu programu komputerowego o istotnie podobnej formie wyrażenia lub do innych czynności naruszających prawa autorskie.

Art. 76. Nieważność postanowień umów sprzecznych z przepisami ustawy

Postanowienia umów sprzeczne z **art. 75 wyłączenie obowiązku uzyskania zgody na czynności niezbędne do korzystania z programu komputerowego**, ust. 2 i 3 są nieważne.

Art. 77. Wyłączenie stosowania do programów komputerowych niektórych przepisów ustawy

1. Do programów komputerowych nie stosuje się przepisów **art. 16 autorskie prawa osobiste** pkt 3–5, **art. 20 opłaty uiszczane przez producentów i importerów urządzeń reprograficznych i nośników do tych urządzeń**, **art. 23 zakres własnego użytku osobistego utworu**, **art. 23¹ przejściowe lub incydentalne zwielokrotnienie utworów, niemające samodzielnego znaczenia gospodarczego**, **art. 27 korzystanie z rozpowszechnionych utworów przez instytucje oświatowe, uczelnie i jednostki naukowe**, **art. 28 uprawnienia instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych**, art 33idx2–33⁵, **art. 49 nieokreślenie w umowie sposobu korzystania z utworu** ust. 2, **art. 56 odstąpienie twórcy od umowy lub wypowiedzenie umowy**, **art. 60 nadzór autorski** i **art. 62 zbiorowa publikacja utworów**.
- 2.

Do programów komputerowych przepis **art. 33¹** korzystanie z rozpowszechnionych utworów dla dobra osób niepełnosprawnych stosuje się wyłącznie w zakresie, o którym mowa w **art. 33¹** korzystanie z rozpowszechnionych utworów dla dobra osób niepełnosprawnych ust. 2.

Art. 77¹. Uprawnienie do żądania zniszczenia środków technicznych służących do usuwania zabezpieczeń programów komputerowych

Uprawniony może domagać się od użytkownika programu komputerowego zniszczenia posiadanych przez niego środków technicznych (w tym programów komputerowych), których jedynym przeznaczeniem jest ułatwianie niedozwolonego usuwania lub omijania technicznych zabezpieczeń programu.

Art. 77². Wyłączenie programów komputerowych używanych do sporządzenia lub obsługi baz danych spod ochrony przyznanej bazom danych o cechach utworu

Ochrona przyznana bazom danych spełniającym cechy utworu nie obejmuje programów komputerowych używanych do sporządzenia lub obsługi baz danych dostępnych przy pomocy środków elektronicznych.